

Waarom er een Opperwezen moet bestaan.

Probleemstelling:

Ik stel vast dat wij met ons wereldbeeld een radicaal onderscheid moeten maken tussen de wetenschap, de wetten van ons bewustzijn en een mogelijk Godsbestaan. Het zou logischer zijn als we een samenhang zouden ontdekken. Laat ons even kijken wat een aantal vooraanstaande denkers hierover te vertellen hebben.

Onderbouwing:

Eenzijds is er de vaststelling dat de wetten van de Natuurkunde niet leiden naar de wetten van het bewustzijn¹. Dat is wat David Chalmers constateert in zijn boek 'The Conscious Mind'. Hij ontdekte, tijdens zijn zoektocht naar kunstmatige intelligentie, dat de wetmatigheden van het bewustzijn niet afgeleid kunnen worden uit de wetmatigheden van de Natuurkunde. Alleen als men de wetten van de Natuurkunde aanvult met een volkomen onafhankelijke set wetmatigheden van het bewustzijn kan men komen tot een theorie die Alles verklaart. Dat betekent dat de wetten van het bewustzijn niet afkomstig kunnen zijn van een geëvolueerde vorm van de natuurwetten. Er ontbreekt duidelijk een verband tussen de twee sets wetmatigheden (eerste missing link).

Anderzijds zijn er bronnen die zeggen dat de wetenschap geen God toelaat in de natuurwetten^{2,3}. Als de natuur geschapen is door een God dan is het niet logisch dat we in haar wetmatigheden geen sporen van die God kunnen terugvinden (tweede missing link). Wanneer we door het ontbreken van elk spoor van een God tot de conclusie komen dat Hij niet bestaat dan creëren we een nieuwe vraag: waar komt Alles vandaan?

De Natuurkunde zelf verkeert in het ongewisse over elke vorm van ontstaan: de materie, het bewustzijn en laten we het zeker ook niet vergeten de samenhang die geleid heeft tot het ontstaan van organismen en van leven. Die constatering vinden we onder andere terug in het werk van Nobelprijswinnaar 1999 Martin Veltman⁴. Hij schrijft daarin de volgende quotes:

- *“Ruimte en tijd en de wetten van de kwantum-mechanica zijn zoals het decor van een toneelstuk. De elementaire deeltjes zijn de acteurs en de Natuurkunde beschrijft wat ze doen. Een deur die we zien op het podium is geen echte deur totdat we er een acteur doorheen zien gaan. Ze zou nep kunnen zijn, gewoon een beschrijving.”*
- *“Het bestaan van deeltjes is onverklaarbaar net zoals het bestaan van het heelal dat is.”*

Ook de Scheikunde heeft ook een bekende vertegenwoordiger gehad, Ylia Prigogine, die in zijn allerlaatste interview in juni 2003 in Metro de volgende quote produceerde: *“Ik geloof*

¹ David Chalmers, 'The Conscious Mind' 1996, <http://consc.net/book/tcm.html>

² Herman De Dijn, 'The Way to Wisdom' 1996 en <http://www.hermandedijn.be/viewpic.php?LAN=N&TABLE=PUB&ID=1452>

³ Mark Eyskens, 'Leven in tijden van godsverduistering', 2002

⁴ Martin Veltman, 'Facts and Mysteries in Elementary Particle Physics', 2004.

niet dat er grenzen bestaan aan de wetenschap. Ik ben eerder geneigd te denken dat de wetenschap zich in haar prehistorie bevindt. Onze onderzoekers zijn nog steeds bezig met de analyses van de meest eenvoudige fenomenen. Over de oorsprong van de zwaartekracht en het licht hebben wij nog geen enkele kennis.”

Wij baseren ons wereldbeeld op de inzichten van de wetenschappen. Wij staan er te weinig bij stil dat die kennisgebieden onvolledig zijn. Dat kan betekenen dat de conclusies die wij trekken totaal verkeerd zijn.

Laat ons eens kijken wat ooit gebeurde met Jan van Helmont⁵. Deze gerenomeerde Vlaamse arts, chemicus en esotericus leefde ongeveer 400 jaar geleden. Hij schreef een essay dat handelde over de Generatio Spontanae. Hij beschreef hierin hoe leven spontaan kon ontstaan vanuit ongeordende materie en hij illustreerde dit met een voorbeeld. Hij beschreef dat een nest jonge muizen na enkele weken zomaar kon ontstaan uit een hoop vuil linnen dat in een hoek geworpen werd. En dit zonder enige invloed van buitenaf. Van Helmont geloofde duidelijk nog vast in wat men het “creationisme” noemt. Volgens deze opvatting is het mogelijk dat sommige hogere diersoorten in relatief korte tijd en onder gewone omstandigheden uit levenloze stof kunnen ontstaan. Pas 150 jaar geleden werd door Charles Darwin de evolutietheorie bedacht. Blijkbaar zijn nu in ons denken bepaalde vooroordelen over een mogelijke schepping niet meer aanwezig. Eentje weg, hoeveel nog te gaan? Het kan inderdaad nog steeds zijn dat we vooroordelen hebben in verband met het ontstaan of bestaan. We weten en beseffen dat niet. De ambitie van dit essay kan dus niet zijn dat we een voorstelling gaan maken van wat er wel is, maar wel om vraagtekens te stellen bij blind atheïsme.

Enkele voorbeelden die illustreren wat er mis zou kunnen zijn:

De Natuurkunde begrijpt de oorsprong van de materie niet. Zij kan enkel het gedrag van de materie beschrijven. Omdat wij het gedrag van de materie in formules kunnen omzetten en daardoor het gedrag kunnen voorspellen doen wij alsof we ze in haar totaliteit en geheel begrijpen. Moest de Natuurkunde kunnen dienen als basis voor het opbouwen van een wereldbeeld dan moet zij er ook in kunnen slagen de oorsprong van de materie te ontdekken. Sommige beoefenaars van de kwantumtheorieën, waaronder R. Feynman, beweren dat het voor de Natuurkunde onmogelijk is om de aard van de materie te doorgronden⁶.

De Kosmologie gaat uit van een ontstaan door toedoen van een Big Bang. Wij staan er te weinig bij stil dat de nauwkeurigheid van een dergelijke gebeurtenis zo onwaarschijnlijk is dat het denkbaar is dat ze nooit heeft plaatsgevonden. Om een Heelal zoals het onze te kunnen opbouwen moeten de natuurconstanten⁷ perfect op elkaar afgestemd zijn⁸. Wanneer deze afstemming het gevolg zou zijn van toeval dan is de kans dat we de

⁵ Jan van Helmont, http://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_Baptista_van_Helmont

⁶ Richard Feynman, QED (quantum-electro-dynamics), 1988

⁷ Wisselwerkingconstanten, lichtsnelheid, constante van Planck, enz.

⁸ <http://members.chello.nl/~a.hekstra2/Het%20Heelal%20Toeval%20of%20ontwerp%20Fi.htm>

Euromillions elke week winnen gedurende vijftig jaar nog 14.000 maal groter. De kans dat het Heelal ontstaat is immer $1/10^{50}$ en de kans om eenmaal de Euromillions te winnen is $1/76.000.000$.

Ook blijkt de theoretische onderbouwing van de Big Bang op drijfzand te steunen, dit wil zeggen dat ze een tiental onbewezen hypothesen bevat. We spreken daar onder andere over materie die we niet kennen. Onze materie, die licht uitstraalt, wordt stralende materie genoemd. Zij vormt echter slechts 4% van de materie-inhoud van het Heelal. Daarnaast zou er nog 23% donkere materie bestaan. Die materie regelt de draaisnelheid van onze sterrenstelsels. Het grote probleem met deze vorm van materie is dat we ze niet kunnen waarnemen. Het licht passeert ze zonder ermee te reageren. Dat maakt het moeilijk om het bestaan ervan te begrijpen. Nog moeilijker wordt het begrip donkere energie. Die zou 73% van de materie-inhoud van het Heelal vertegenwoordigen en zorgen voor de versnelde uitdijning van het Heelal⁹. Let op: dit zijn veronderstellingen die nodig zijn om de bewegingen binnenin en van het Heelal op zichzelf te kunnen verklaren. Begrijpe wie begrijpen kan maar het zorgt wel voor de nodige vraagtekens. Is onze visie op het ontstaan wel correct?

De Biologie heeft geen verklaring voor het ontstaan van DNA, laat staan van leven. De evolutietheorie baseert ontwikkelingen op toeval en selectie. Wanneer we een aantal fenomenen van dichterbij bekijken dan zien we in dat niet enkel toeval verantwoordelijk kan zijn voor afwijkende ontwikkelingen. Een voorbeeld:

Er bestaan in de VS kikkers die zichzelf tijdens strenge en langdurige winters volledig laten invriezen. Zij vormen in hun cellen glycol zodanig dat deze beschermd worden tegen de kristallen die ontstaan bij het invriezen. Zij beschikken tegelijkertijd ook over een volautomatisch reanimatiesysteem. Het is een neurale netwerk rond het hart dat bij de stijgende temperatuur in de lente elektrische schokken produceert. Hierdoor komt het hart van de net ontdooide kikker terug op gang en het leven gaat verder. Het is onmogelijk om het samen voorkomen van deze kwaliteiten te verklaren met behulp van de evolutie. Hoe was de evolutie zich bewust van een potentieel zoals een mogelijk opstaan uit de dood? De mutaties die hiervoor nodig zijn dienen een relatie te vertonen met een bovenzintuiglijke genetische ingenieurscapaciteit. Zij moet immers voeling hebben met de toekomst. Deze overweging leidt ons tot de essentie van deze paper: is een God misbaar?

Conclusie:

Misschien moeten we de religieuze aspecten van het begrip God even weglaten en spreken over een Opperwezen. Misschien moeten we nog verder gaan en niet spreken over een wezen maar over een superieure kwaliteit zoals het Zijn. Het Zijn is er altijd geweest en zal er altijd zijn¹⁰. Als we het Zijn zien als de acausale oorsprong van ons bestaan dan moeten we enkel te weten komen hoe ons Heelal en wijzelf hieruit ontstaan zijn. Of met andere woorden: hoe heeft het Zijn de Wording voor elkaar gebracht? We weten het niet want via de wetenschap vinden we tot nu toe geen antwoorden. Misschien is de quote van Prigogine heel waar: de wetenschap is nog niet ver genoeg gevorderd om betrouwbare antwoorden te kunnen geven. In elk geval is het best verantwoord te stellen dat ons bewustzijn een restant

⁹ Alan Guth, Het uitdijende Heelal, 1998.

¹⁰ Mark Eyskens, 'De oude prof en de zee', 2005

bevat van het oorspronkelijke Zijn. Omdat het Zijn Alles heeft doen ontstaan kan ons bewustzijn op termijn ook ontdekken hoe dat gebeurd is.